

Н. В. Солодюк, ДЗ „Дніпропетровська медична академія МОЗ України”

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Солодюк Н. В.

Формування дослідницької компетентності студентів-медиків

У статті науково обґрунтована сутність поняття „дослідницька компетентність”, проаналізовано шляхи її формування у майбутніх лікарів, визначено зміст та особливості науково-дослідницької діяльності студентів вищого навчального закладу. Розглядаються питання підходу до визначення дефініцій „компетенція” і „компетентність” у сучасній лінгводидактиці. Для розуміння суті дослідницької компетентності визначено сутність поняття дослідницької діяльності як невід’ємної складової навчально-пізнавальної активності студента. Тому дослідницьку компетентність можна розуміти як готовність і здатність до дослідницької діяльності. Пропонуються етапи, які забезпечать системність, цілісність та потребу майбутніх фахівців у розширенні творчих здібностей, розвитку самостійного мислення та здатності до логічного пошуку й апробації власних наукових положень. Також звернено увагу на характеристику основних компонентів дослідницької компетенції: інтелектуально-творчий, діяльнісно-операційний, мотиваційно-особистісний і когнітивний.

Ключові слова: компетенція, компетентність, дослідницька компетентність, дослідницька діяльність.

Солодюк Н. В.

Формирования исследовательской компетентности студентов-медиков

В статье научно обоснована сущность понятия, „исследовательская компетентность”, проанализированы пути ее формирования у будущих врачей, определено содержание и особенности научно-исследовательской деятельности студентов вуза. Рассматриваются вопросы подхода к определению дефиниций „компетенция” и „компетентность” в современной лингводидактике. Для понимания сути исследовательской компетентности определена суть понятия исследовательской деятельности как неотъемлемой составляющей учебно-познавательной активности студентов. Поэтому, исследовательскую компетентность можно понимать как готовность и способность к исследовательской деятельности. Предлагаются этапы, которые обеспечат системность, целостность и желание будущих специалистов расширить свои творческие способности, развить самостоятельность мышления, стремление

к логическому исследованию и апробации собственных научных положений. Также обращено внимание на характеристику основных компонентов исследовательской компетенции: интеллектуально-творческий, деятельностно-операционный, мотивационно-личностный и когнитивный.

Ключевые слова: компетенция, компетентность, исследовательская компетентность, исследовательская деятельность.

Об'єктивне прискорення науково-технічного і соціального прогресу, кризові економічні, екологічні, демографічні, політичні та інші явища, що виникли в сучасному світі, неминуче позначаються на системі професійної освіти. Традиційні педагогічні засоби виховання, змісту й організації навчально-виховного процесу все частіше не спрацьовують. Педагогові важливо бути готовим до ухвалення нестандартних рішень, активної участі в інноваційних процесах, щоб формувати творчі здібності студентів. Для сучасного спеціаліста недостатньо володіти лише інформацією, необхідно вміти правильно нею оперувати й утворювати нові знання. Важливо в період навчання в університеті формувати у майбутнього фахівця дослідницьку компетентність – готовність і здатність до дослідницької діяльності.

Сучасні вчені (Л. Голуб, Н. Демешкант, І. Зимня, В. Краєвський, В. Луговий, О. Лукашевич, С. Маркова, Н. Мордовцева, В. Нагаєв, З. Обліцова, О. Пометун, А. Хуторський, І. Чечель, Н. Шестак та ін.) висвітлюють методологічні, теоретичні та прикладні аспекти організації дослідницької діяльності студентів та формування дослідницьких умінь.

Мета статті: визначити основні засади формування дослідницької компетентності майбутніх лікарів.

Для досягнення поставленої мети потрібно розв'язати такі науково-методичні завдання: 1) проаналізувати фахову літературу з проблеми; 2) висвітлити теоретичні аспекти формування дослідницької компетентності студентів.

У вітчизняній педагогіці прийнято розрізняти поняття „компетенція” і „компетентність”. За тлумачними словниками компетентність визначається як властивість за значенням компетентний. Компетентний – це 1) який має

достатні знання в якій-небудь галузі; 2) який має певні повноваження; повноправний, повновладний. Компетенція – 1) добра обізнаність із чим-небудь; 2) коло повноважень якої-небудь організації, установи або особи. Наведені визначення показують, що компетентність – більш широке поняття, яке охоплює знання певної галузі, а компетенція – обізнаність у одному напрямку діяльності [9].

Більш чітко розмежування означених понять спостерігаємо в наукових студіях І. Зимньої, В. Краєвського, А. Хуторського. У баченні науковців компетенція – коло питань, у яких людина добре обізнана, має пізнання і досвід [1].

Компетенція – узагальнена відчужена, завчасно задана соціальна вимога до освітньої підготовки учня, необхідна для його ефективно та продуктивної діяльності в певній сфері. Компетентність – володіння, послуговування учнем відповідною компетенцією, зосібна його особистісне ставлення до неї і предмета діяльності. Компетентність – сформована якість особистості (сукупність якостей) учня і мінімальний досвід діяльності у заданій сфері [1].

О. Пометун окреслює провідні ознаки ключових компетенцій, серед яких поліфункціональність як здатність особистості вирішувати найрізноманітніші проблеми в особистому й суспільному житті; надпредметність та міждисциплінарність як широта функціональності компетентності (у професійній, суспільній, побутовій тощо сфері); багатомірність як віддзеркалення знань, розумових процесів, інтелектуальних умінь, стратегій, технологій, емоцій, оцінок, творчих надбань; забезпечення розвитку особистості: логічного, креативного, рефлексивного мислення особистості, її самовизначення, самовиховання тощо [5].

Здійснимо спробу визначити суть дослідницької компетентності звернемося до визначення дослідницької діяльності загалом, модель якої розроблена О. Леонтьєвим. У ній діяльність розуміється як система взаємозв'язаних компонентів: потреби – мотиви – цілі; дії – операції – умови. Загальна модель конкретизована стосовно дослідницької діяльності.

Зауважимо, що в основі дослідницької діяльності лежить найважливіша потреба в нових знаннях і результатах цієї діяльності. Ця потреба – невід’ємна складова особистості (С. Рубінштейн).

Дослідницька діяльність – культурний механізм розвитку науки (М. Каган). Вона формує емоційно-ціннісне відношення до світу, власної діяльності, виховує потреби і мотиви (З. Обліцова, А. Пентін). Ми виходимо з положень (М. Каган, Н. Шестак), що наука як компонент культури має свої ціннісні принципи і норми: істинність, новизну, відтворюваність, універсалізм, спільність, свободу критики.

Загальноприйнято вважати, що дослідницька діяльність є діяльність, яка характеризується спрямованістю на отримання нових знань. Вона служить способом активного пошуку, побудови знань, формування нового досвіду. Дослідницьку діяльність диференціюють на науково-дослідну та навчально-дослідну: науково-дослідна діяльність характеризується об’єктивною новизною знань; навчально-дослідна діяльність організовується педагогом, новизна знань тут суб’єктивна (А. Леонтович). З метою розвитку діяльнісного підходу, сучасні науковці (І. Зимня, В. Краєвський, А. Хуторський) звертаються до його інтеграції з компетентнісним підходом. Це зумовлено тим, що компетентнісний підхід більшою мірою направлений на конструювання надпредметного змісту, формування діяльності, у тому числі дослідницької; і в меншій – на засвоєння знань з предмета. Суть цієї інтеграції, згідно концепції А. Леонтьєва: індивідуальна практика – компетентність.

На сьогодні існують різні підходи до визначення суті дослідницької компетентності. Учені розглядають дослідницьку компетентність як результат грамотно спланованої дослідницької діяльності (написання дослідницької роботи, постановка й аналіз результатів експерименту тощо).

Як зазначає у своїй роботі О. Ушаков, що дослідницька компетентність – інтегральна властивість особистості, що проявляється в готовності й здатності до самостійної діяльності з розв’язування дослідницьких задач та творчого

перетворення дійсності на основі сукупності особистісно усвідомлених знань, умінь, навичок, ціннісних ставлень [10].

Як свідчить у своїй праці Є. Феськова, дослідницька компетентність являє собою усвідомлену готовність своїми силами просуватися в засвоєнні і побудові системи нових знань, переживаючи акти розуміння, смислотворчості і саморозвитку [3]. Авторка виділяє три основні компоненти дослідницької компетентності: мотиваційно-особистісний, інтелектуально-творчий, когнітивний і діяльнісно-операційний. Мотиваційно-особистісний компонент характеризується мотивацією та пізнавальною активністю; здатністю до подолання когнітивних труднощів; самостійністю у процесі пізнання, прийняття рішень та їх оцінки; емоційним ставленням до навчання, дослідницькою діяльністю. Інтелектуально-творчий компонент спрямований на розвиток пізнавальних процесів і навчальних навичок (загальний рівень і динаміка розвитку); рівень інтелекту; експериментальне мислення; рефлексивні здібності; загальний рівень креативності; прояв креативності в проблемній ситуації. Креативний компонент – знання сутності і технологій основних методів дослідження. Діяльнісно-операційний компонент характеризується баченням проблеми; постановкою питань; висуненням гіпотези; оволодінням навичками проведення експериментів; умінням структурувати матеріал тощо [11].

Процес розвитку дослідницької компетентності студентів у професійній підготовці орієнтований на реалізацію їх дослідного й особистісного потенціалу, становлення готовності до активної творчої професійної діяльності.

Дослідницька компетентність є не тільки продуктом навчання, а й наслідком саморозвитку студента, його особистісного зростання.

Загальна мета системи формування дослідницької компетентності майбутнього спеціаліста – сформувати здатність вирішувати різні типи професійних дослідницьких завдань.

У своїй роботі С. Осипова звертає увагу на перетворювальний характер дослідницької компетентності і представляє її інтегральну особистісну якість,

що виражається в готовності і здатності самостійно засвоювати й отримувати нові знання в результаті перенесення смислового контексту наявних знань, умінь, навичках і засобах діяльності [8, с. 130]. Учена виділяє три основні елементи дослідницької компетентності, що виражаються в наступних здібностях:

- виділення мети діяльності;
- визначення предмета, засобів діяльності, реалізація поставлених дій;
- рефлексія, аналіз результатів діяльності (співвіднесення досягнутих результатів з поставленою метою) [8, с. 130].

Як зазначає Н. Демешкант, що розвиток дослідницьких умінь дозволяє студенту не тільки відтворювати зміст вивченого матеріалу, але й міркувати самостійно, усвідомлюючи закономірності та логічні зв'язки вивченого матеріалу [3, с. 24].

Автори по-різному визначають місце дослідницької компетентності в різних класифікаціях ключових компетентностей. І. Зимня подає таку класифікацію дослідницької компетентності як „компетентність, що відноситься до діяльності людини”. У класифікації А. Бараннікова дослідницької компетентності відводиться самостійна роль поряд з навчальною, соціально-особистісною, комунікативною, особистісно-адаптивною та компетентністю в області організаторської діяльності та співпраці. Дослідницька компетентність за А. Хуторським розглядається як складова частина пізнавальної компетентності, яка включає „елементи методологічної, надпредметної, логічної діяльності, способи організації цілепокладання, планування, аналізу, рефлексії”. Вона також служить компонентом компетентності особистого самовдосконалення, спрямованої на освоєння способів інтелектуального і духовного саморозвитку [12].

Дослідницька компетентність розглядається також як ступінь оволодіння дослідницькою компетенцією, особистісна характеристика людини. Поділяємо думку В. Краєвського та А. Хуторського, які розглядають кожну компетенцію, в тому числі дослідницьку, як єдність трьох складових: когнітивної, або

змістовної, технологічної, або процесуальної, й особистісної. Згідно авторів, під дослідницькою компетентністю слід розуміти знання як результат пізнавальної діяльності людини в певній галузі науки, методи, методики дослідження, якими він повинен опанувати, щоб здійснювати дослідницьку діяльність, а також мотивацію і позицію дослідника, його ціннісні орієнтації.

Дослідницька компетентність майбутнього лікаря – це здатність реалізувати на практиці свій потенціал (знання, вміння, досвід, особистісні якості) для успішної продуктивної діяльності в професійній і соціальній сфері, усвідомлювати її соціальну значимість й особисту відповідальність за результати цієї діяльності та необхідність її постійного вдосконалювання.

Таким чином, ми бачимо, що для ефективного формування дослідницької компетентності, насамперед треба навчити студентів працювати самостійно, здобувати знання з різних джерел інформації. Дослідницька компетентність має формуватися у людини, як одна з невід’ємних складових у ході навчально-пізнавальної діяльності.

Література

1. **Гордієнко Г.** Компетентнісний підхід до навчання майбутніх документознавців / Г. Гордієнко // Українська мова і література в школі. – 2010. – № 4. – С. 5 – 10.
2. **Гузеев В. В.** Методы и организационные формы обучения. / В. В. Гузеев. – М. : Народ. образование, 2001. – 127 с.
3. **Демешкант Н. А.** Розвиток дослідницьких умінь як основа формування наукового світогляду студентів вищих навчальних закладів / Н. А. Демешкант // Нові технології навчання. Науково-методичний збірник – К. : 2007. – Вип. 47. – С. 23 – 25.
4. **Зимняя И. А.** Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования / И. А. Зимняя // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 5. – С. 34 – 42.

5. **Пометун О. І.** Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн / Олена Іванівна Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Колективна монографія / За заг. ред. О. В. Овчарук. – Київ, 2004. – С. 15 – 24.

6. **Луговий В. І.** Європейська концепція компетентнісного підходу у вищій школі та проблеми її реалізації в Україні / В. І. Луговий // Педагогіка і психологія: Вісник АПН. – 2009. – №2. – С. 14 – 27.

7. **Нагаєв В. М.** Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / В. М. Нагаєв. – К. : Центр учб. літ-ри. – 2007. – 232 с.

8. **Осипова С. І.** Развитие исследовательской компетентности одаренных детей. – ГОУ ВПО „Государственный университет цветных металлов и золота” / С. И. Осипов // Электронный ресурс / Режим доступа: www.fkgpu.ru/conf/17.doc.

9. **Словник-довідник** з української лінгводидактики : Навчальний посібник / [кол. авторів за ред. М. Пентиліук]. – К. : Ленвіт, 2003. – 149 с.

10. **Ушаков А. А.** Развитие исследовательской компетентности учащихся профильной школы как личностно-осмысленного опыта осуществления учебно-исследовательской деятельности / А. А. Ушаков // Вестник Адыгейского государственного университета. – Майкоп : Изд-во АГУ, 2008. – С. 123 – 126.

11. **Феськова Е. В.** Составляющие элементы исследовательской компетентности [Электронный ресурс] / Е. В. Феськова. – Режим доступа: http://gdt.k26.ru/gnpk/index.php?option=com_content.

12. **Хуторской А. В.** Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования / А. В. Хуторской // Народное образование. – 2003. – №2. – С. 55 – 61.

Solodyuk N. V.

Formation of Research Competence of Medical Students

Traditional education pedagogical rules, content and organization of the educational process is increasingly fail. Educator's important to be prepared for the unusual decision – making, active participation in the innovation processes to generate creativity of students. For the modern specialist not only have the

information necessary to be able to operate it properly and form new knowledge. It is important in studying at university in the form of future specialist research expertise - the willingness and ability to research. To understand the essence of research competence are concepts defined research activities as an integral part of teaching and student's cognitive activity. Therefore, research competence can be understood as the willingness and ability to research. Suggested steps that will ensure consistency, integrity and the desire to future professionals to enhance their creative abilities, develop independent thinking, commitment to research and logic of its own scientific testing provisions.

This article shows the research of the essence of the concept of „research competence”, analyzes the ways of formation of future doctors determined the content and features of the research activities of students of higher education. The questions approach to determining definitions of „competence” and „competency” in modern linguistics. Also drawn attention to the description of the main components of the research competence: intellectual, creative, action-operational, motivational and cognitive and personality.

Key words: competence, competency, competent research, research.

Відомості про автора

Солодюк Наталія Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, викладач кафедри мовної підготовки ДЗ „Дніпропетровська медична академія МОЗ України”. Основні наукові інтереси зосереджені навколо проблематики сучасної української лінгводидактики й методики навчання мови в школі й вищих навчальних закладах; вивчення особливостей формування мовної особистості учнів і студентів.

Стаття надійшла до редакції 14.10.2015 р.

Прийнято до друку 27.11.2015 р.

Рецензент – д. філол. н., проф. Філат Т. В.

N. V. Solodyuk, SE “Dnipropetrovsk Medical Academy of Health Ministry of Ukraine”

FORMATION OF RESEARCH COMPETENCE OF MEDICAL STUDENTS

Solodyuk N. V.

Formation of Research Competence of Medical Students

The article examines the essence of “research competency” concept, analyzes the ways of its formation for future doctors and defines the content and the features of university students’ research activity. It considers the approaches to define the terms “competence” and “competency” in modern linguodidactics. To understand the essence of “research competency” concept, the article defines research activity as an integral part of students’ research activity. That is why research competency can be considered as readiness and ability for research activity. The paper proposes stages which provide systemacity, integrality and desire of future experts to improve their creative skills, develop the independence of thought, aiming at logic research and approbation of own scientific statements. Also it characterizes the main components of research competency: intellectual and creative, operational, motivationally personal and cognitive.

Key words: competence, competency, competent research, research.

The objective of accelerating scientific and technological and social progress, economic crisis, environmental, demographic, political and other phenomena that have emerged in the modern world, will inevitably affect the system of professional education. Traditional education pedagogical rules, content and organization of the educational process is increasingly fail. Educator’s important to be prepared for the unusual decision – making, active participation in the innovation processes to generate creativity of students. For the modern specialist not only have the information necessary to be able to operate it properly and form new knowledge. It is important in studying at university in the form of future specialist research expertise – the willingness and ability to research.

Modern scientists (L. Golub, N. Demeshkant, I. Zymnya, W. Lugovyi, A. Lukashevych, S. Markov, N. Mordovtseva, W. Nagaev, Z. Oblitsova, O. Pometun, A. Khutorskoi, I. Chechel, N. Shestak etc.) highlight methodological, theoretical and applied aspects of research students and research skills formation.

Purpose of the article: to define the basic principles of the research competence of doctors.

For achieving of this goal you need to solve the following research and teaching objectives: 1) to analyze the professional literature on the issue; 2) to highlight the theoretical aspects of the research competence of the students.

In Ukrainian pedagogy there is a difference between the concept of „competence” and „competency”. For explanatory dictionaries – Competence is defined as a property to the value of the competent. Competent – is 1) having sufficient knowledge in any field; 2) which has certain powers, full, sovereign. Competence – 1) familiarity with anything, and 2) the terms of reference of any organization, institution or person. These definitions show that competence – a broader term that covers a specific industry knowledge and competence – knowledge in one area of activity [10].

A clear distinction between the aforementioned concepts have seen in scientific studies of I. Zymnya, W. Krajewski, A. Khutorsky. In the vision of scientists competence – a range of issues in which the person is familiar and has the knowledge and experience [2].

Competence – generic alienated advance given the social requirement to student education and training required for its efficient and productive activity in a particular area. Competence – possession, disciple of competent jurisdiction, his personal attitude to her subject matter and work. Competence – formed quality of the individual (set of properties) student and a minimum experience in a given field of activity [2].

O. Pometun outlines the key features of core competencies, including multifunctional as the ability of the individual to solve a variety of problems in his personal and public life; interdisciplinary breadth of functionality as competence

(professional, social, domestic sphere, etc.); multidimensionality as a reflection of the knowledge, thought processes, intellectual skills, strategies, techniques, emotions, estimates, creative achievements, ensuring personal development: logical, creative, reflective thinking personality, her self, self-etc. [6].

We attempt to define the essence of research competence turn to the definition of research in general, any model developed by O. Leontiev. It refers to the activity as a system of interconnected components: needs – motivation – goals, actions – real – conditions. General model more specifically in relation to research. Note that at the heart of research is the most important need for new knowledge and the results of this activity. This need – an essential component of personality (S. Rubinstein).

The research activities – cultural mechanism of Sciences (M .Kagan). It creates valuable emotional and relationship to the world of their own activities, has needs and motivations (S. Oblitsova, A. Pentin). We believe provisions (M .Kagan, N. Shestak) that science as part of culture has its own values and norms of principles: truth, novelty, repeatability, universality, unity, freedom of criticism.

It is generally considered that the research activity is an activity which is characterized by focus on new knowledge. It serves as a way to actively search for, construction of knowledge, development of new experiences. Research activities are differentiated for research and educational research: research and development is characterized by novelty objective knowledge, training and research activities organized by the teacher, the novelty of knowledge is subjective (A. Leontovich).

For the purpose of the activity approach, modern scholars (I. Zymnya, V. Krajewski, A. Khutorskoi) approach to its integration with the competency approach. That is why the competence approach is more aimed at designing of over subject content, formation activities, including research, and less – on the subject of learning. The essence of this integration concept by Leontiev: Individual Practice – competence.

Today, there are different approaches to define the essence of research competence. Scientists consider research competence as a result of well – planned

research activities (writing research, production and analysis of experimental results, etc.).

As noted in the work of O. Ushakov that research expertise – an integral feature of personality, which manifests itself in readiness and capacity for independent work of solving research problems and the creative transformation of reality based on a set of personality conscious knowledge, skills, attitudes, values [11].

As evidenced in his work E. Feskova, research competence is perceived willingness to move in their own learning and the construction of new knowledge, experiencing acts of understanding [4]. The author identifies three main components of research competence: motivation, personal, intellectual, creative, cognitive and action–operational. Motivational component is characterized by personal motivation and cognitive activity, the ability to overcome cognitive difficulties; autonomy in the process of learning, decision – making and evaluation, emotional attitude to learning research. Intellectual and creative component aims at the development of cognitive processes and learning skills (and the overall dynamics of) intelligence, experimental thinking, reflective ability, overall creativity, expression of creativity in problem situations. The creative component – the essence of knowledge and technology basic research methods. Action– operational component is characterized by vision problems, asking questions, hypothesizing, skills acquisition experiments, ability to structure material, etc. [12].

The development of research competence of students in vocational training is focused on the research and implementation of their own potential, readiness for becoming active creative profession.

Research competence is not only a product of education, but also the consequence of self-development of the student, his personal growth.

The overall aim of the research competence of future specialists – to form the ability to solve various types of professional research tasks.

The work of S. Osipova draws attention to the transformational nature of research competence and presents its integrated personal quality that is reflected in

the willingness and ability to independently assimilate and acquire new knowledge as a result of the transfer of the semantic context of existing knowledge, skills and means of action [9, p. 130]. Scientists identifies three basic elements of research competence, expressed in the following capabilities:

- The allocation of the objectives of;
- Definition of the subject, the means, the implementation of set actions;
- Reflection, analysis of performance (correlation of achieved results with the intended purpose) [9, p. 130].

As noted by N. Demeshkant that the development of research skills allows the student to not only reproduce the content of the material studied, but also to reason on their own, realizing logical patterns and relationships studied material [4, p. 24].

The authors have different definitions space research competence in the various classifications of key competencies. I. Zymnya takes the following classification research competence as „competence related to human activities”. The classification A. Barannikov research competence play an independent role along with academic, social, personal, communicative, student – adaptive, and competence in the field of organizational activities and cooperation. Research competence by A. Khutorskoi is seen as an integral part of cognitive competence, which includes „items methodological over subject, logical operations, methods of goal setting, planning, analysis and reflection”. It also serves as a component of personal self-competence, aimed at the development of methods of intellectual and spiritual self-development [12].

Research competence also considered as the degree of mastery of research competence, personal characteristics of the person. Shares the view of V. Krajewski, A. farmhouse that consider each jurisdiction, including research, as a unity of three components: cognitive, or content, technological or procedural, and personal. According to the authors, under the competence of the research knowledge should be understood as the result of human cognitive activity in certain areas of science, methods, research methodology, which he must learn to carry out research activities, as well as the motivation and the position of the researcher, his value orientation.

The research competence of the doctor – the ability to put into practice its capacity (knowledge, skills, experience, personal qualities) for productive activity in successful professional and social sphere, to realize its social significance and personal responsibility for the results of these activities and the need for its continuous improvement .

Thus, we see that the effective formation of research competence, we must first teach students to work independently, to acquire knowledge from different sources. Research expertise is in human form as one of the essential components in the course of teaching and learning activities.

References

1. **Hordiienko H.** Kompetentnisnyi pidhid do navchannia maibutnikh dokumentoznavtsiv [Competency-Based Approach to Future Document Specialist Training]. Kyiv. *Ukrainska mova i literatura v shkoli*. 2010. No. 4. Pp. 5 – 10. (ukr)

2. **Guzeev V.** Metody i organizatsionnye formy obucheniya [Methods and Organizational Forms of Education]. Moscow, *Narodnoe Obrazovanie*. 2001. 127 p. (rus)

3. **Demeshkant N.** Rozvytok doslidnytskykh umin iak osnova formuvannia naukovoho svitohliadu studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv [Development of Research Skills as the Base for Scientific Worldview of Students of Higher Educational Establishments]. Kyiv. *Novi tekhnologii navchannia*. Naukovo-metodychnyi zbirnyk. 2007. Vol. 47. Pp. 23 – 25. (ukr)

4. **Zimnyaya I. A.** Klyuchevye kompetentsii – novayaparadigma rezultata obrazovaniya [Key Competence – New Paradigm of Education Result]. Moscow. *Vysshee obrazovanie segodnya*. 2003. No.5. Pp. 34-42. (rus)

5. **Pometun O. I.** Teoriia ta praktika poslidovnoi realizatsii kompetentnisnoho pidhodu v dosvidi zarubizhnykh krain [Theory and Practice of Consistent Implementation of Competency Approach from the Experience of Foreign Countries]. Kyiv. Kompetentnisnyi pidhid usuchasni osviti: svitovi dosvid ta ukraïnski perspektyvy: Kolektyvna monohrafiia. 2004. Pp. 15–24. (ukr)

6. **Luhovyi V. I.** Yevropeiska kontseptsiiia kompetentnisnoho pidhodu u vyshchii shkoli ta problemy ii realizatsii v Ukraini [European Concept of Competence Approach at Higher School and Problems of its Implementation in Ukraine]. Kyiv. *Pedahohika i psikhologhiia: VisnykAPN*. 2009. No. 2. Pp. 14–27. (ukr)
7. **Nahaiev V. M.** Metodykavykladanniauvyshchiishkoli: navchalnyiposibnyk [Training Methods at High School: Study Guide]. Kyiv. 2007. 232 p. (ukr)
8. **Osipova S. I.** Razvitie issledovatel'skoykompetentnosti odarennykh detey [Development of Research Competency of Skilled Children]. Electronic resource. Mode of access: www.fkgpu.ru/conf/17.doc. (rus)
9. **Slovnnyk-dovidnyk** z ukrainskoi linhvodydaktyky: Navchalnyi posibnyk. [Ukrainian Linguodidactics Reference Book: Study Guide]. Kyiv, *Lenvit*. 2003. 149 p. (ukr)
10. **Ushakov A. A.** Razvitie issledovatel'skoy kompetentnosti uchashchikhsya profil'noy shkoly kak lichnostno-osmyslennogo opyta osushstvleniya uchebno-issledovatel'skoy deyatel'nosti [Development of Research Competency of Profession-Oriented School Pupils as Personal Experience of Research Activity]. Maikop. *Vesnik Adygeyskogo gosudarstvennogo universiteta*. 2008. Pp. 123 – 126. (rus)
11. **Feskova Ye. V.** Sostavlyaushchie elementy issledovatel'skoy kompetentnosti [Components of Research Competency]. Electronic resource. Mode of access: http://gdt.k26.ru/gnpk/index.php?option=com_content. (rus)
12. **Hutorskoy A. V.** Klyuchevye kompetentsii kak komponent lichnostno-orientirovannoy paradigmy obrazovaniya [Key Competence as a Component of Personal-Oriented Paradigm of Education]. Moscow, *Narodnoe Obrazovanie*. 2003. No. 2. Pp. 55 – 61. (rus).

Солодюк Н. В.

Формування дослідницької компетентності студентів-медиків

У статті науково обґрунтована сутність поняття „дослідницька компетентність”, проаналізовано шляхи її формування у майбутніх лікарів, визначено зміст та особливості науково-дослідницької діяльності студентів вищого навчального закладу. Розглядаються питання підходу до визначення

дефініцій „компетенція” і „компетентність” у сучасній лінгводидактиці. Для розуміння суті дослідницької компетентності визначено сутність поняття дослідницької діяльності як невід’ємної складової навчально-пізнавальної активності студента. Тому дослідницьку компетентність можна розуміти як готовність і здатність до дослідницької діяльності. Пропонуються етапи, які забезпечать системність, цілісність та потребу майбутніх фахівців у розширенні творчих здібностей, розвитку самостійного мислення та здатності до логічного пошуку й апробації власних наукових положень. Також звернено увагу на характеристику основних компонентів дослідницької компетенції: інтелектуально-творчий, діяльнісно-операційний, мотиваційно-особистісний і когнітивний.

Ключові слова: компетенція, компетентність, дослідницька компетентність, дослідницька діяльність.

Солодюк Н. В.

Формирования исследовательской компетентности студентов-медиков

В статье научно обоснована сущность понятия, „исследовательская компетентность”, проанализированы пути ее формирования у будущих врачей, определено содержание и особенности научно-исследовательской деятельности студентов вуза. Рассматриваются вопросы подхода к определению дефиниций „компетенция” и „компетентность” в современной лингводидактике. Для понимания сути исследовательской компетентности определена суть понятия исследовательской деятельности как неотъемлемой составляющей учебно-познавательной активности студентов. Поэтому, исследовательскую компетентность можно понимать как готовность и способность к исследовательской деятельности. Предлагаются этапы, которые обеспечат системность, целостность и желание будущих специалистов расширить свои творческие способности, развить самостоятельность мышления, стремление к логическому исследованию и апробации собственных научных положений. Также обращено внимание на характеристику основных компонентов исследовательской компетенции: интеллектуально-творческий, деятельностно-операционный, мотивационно-личностный и когнитивный.

Ключевые слова: компетенция, компетентность, исследовательская компетентность, исследовательская деятельность.

Information about the author

Nataliia Volodymyrivna Solodiuk – Candidate of Pedagogical Sciences, Docent, lecturer at the Department of Language Training of SE “Dnipropetrovsk Medical Academy of Health Ministry of Ukraine”. The main research interests focus on the problems of modern Ukrainian linguodidactics, language training methods at

schools and higher educational establishments and studying the features of formation of student and pupil's language personality.

The article was received by the Editorial Office on 14.10.2015

The article was put into print on 27.11.2015

Peer review: T. V. Filat, Doctor of Philological Sciences, Professor